

Шочмо эл, порымлык да гын берр!

6 (3238) №,
2016 ий 6 февраль,
шуматкече.

ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Кужу ўмыран лий!

Моло фотом "ВКонтакте" социальный сетьыште vk.com/yamde_lii электрон адрес дене ончыза.

«Кö «Ямде лий» газетым налеш?» йодмылан коктын кидым нёлтальыч. Иктыже – Талвий Абрамов. Тудо подпис-кым аважлан почто гоч ыштыктен. Рвезе Ильинкыште ила, кажне кечын школыш автобус дене кудалыштеш.

Шочмо кечым те кузе эртарада, йоча-влак? Йолташ-влак, родо-тукым коклаште – чылаштым унала ўжыда. А ме, мөнгешла, «Ямде лий» газетнан 83 ияш шочмо кечыжым пайремлаш унала мийышна. Кушко? Оршанке район Тошто Крешын школыш. Молан лач тиде школым ойырен налынна?

Эн ондак – тиде ялыште марий сылнымутын классикше Я.Майоров-Шкетан шочын. Тусо шнуй южым шўлалтет – усталык утларак почылтеш. Кокымшо амал – школлаң кодшо ийын 125 ий темын, чылаже 48 йоча тунемеш. Палена: тыште моткоч шуко пайдале паша ышталтеш – но газетна гоч увертарен шогышо юнкорна уке. Моло дене танастарымаште Оршанке район гыч идалыклан ик-кок серышым веле налына. Тиражнат – улыжат 16 экземпляр. «Кажне класслан ик газет гыч налаш тўналына», – ўшандарен каласыш школ директор Михаил Иванович Молотов.

Шочмо кечынам модын юарлен пайремлышна. Мучашлан чылан пырля йыр шогалын, кидым кучен, «Каравай» мурым муралтышна.

– «Ямде лий», кужу ўмыран тый лий! – тыланышт ўдыр-рвезе-влак.

Л.СЕМЕНОВА.

Н.Семенова ден А.Эманован фотошт.

«Лү-мет ку-зе?» – ко-кымшо ра-дамыште шин-чыше рвезе деке лишемын йодна. «Максим! Мый почталъонын эргыже улам!» – марла вашеш-тыш 2-шо классыште тунемше Максим Кельдыбай. Вашлий-маш годым почеламутым лудын пуыш, «Колызо» модмаште чулымлыкым ончыктыш.

Саламлена!

Куженер район
Ўштымбал школын тунемшыже **Елена Васильева** Россий почтын эртарыме “Лучший урок письма” конкурсышто сенгышыш лектын. Тудын пашажым “Письмо ветерану” номинацийыште сайлан шотлымо.

«Артекыш» — путёвка!

«Артек» тўнямбал йоча рўдер да Российын почтыжо йоча серыш конкурсым увертарат. Таңасымашке 10-16 ияш-влак ушнен кертыт. Тидлан «Я хочу в Артек» теме дене серышым возыман да 18 апрель марте йоча рўдерыш тыгай адрес дене: 298645, Республика Крым, пгт. Гурзуф, Международный детский центр «Артек», «Почта Артека», конкурс письма «Я хочу в Артек» — колтыман. Конкурс нерген www.artek.org сайтыште ончыза.

Историйым шергалына

1904 ий 9 февральыште «Варяг» российский крейсер ден «Кореец» канонер-

ский пуш Чемульпо бухтышто япон эскадр ваштареш геройлын кредалыныт. 45 минут шуйнышо бойышто крейсерын артиллерийже 1105 снарядым тушман ваштареш кудалтен. «Варягшат» чот локтылалтын, командир нелын сусырген, 33 моряк колен. Садланак руш корабль-влак портыш пўртылыныт. Российыш толмеке, офицер-влак IV степенян Св.Георгий орден дене палемдалтыныт, а матрос-влак — Георгиевский ырес дене.

22 январь гыч 23 февраль марте республикыште оборонно-массовый ден военнопатриотический паша месячник эрта.

Кино идалыкым почна

29 январыште Йошкар-Оласе «Эрвий» кинотеатрыште Кино идалык торжественно почылтын. Зал тич погынышо калыкым Марий Эл Республикым Вуйлатышын алмаштышыже, тўвыра, печать да национальность паша шотышто министр М.З.Васютин саламлен.

Икымше йўкан киношто («Путёвка в жизнь», 1931 ий) тўн рольым Йыван Кырла модын.

Марий-влак нерген 1928 ийыште «Марий Кужер» (режиссёр Б. Шелонцев) кином сниматлыме. Тудо аралалтын огыл.

Толшо-влак марий артист-влак модман кинола гыч кадр-влакым куанен онченит.

Кино идалыкым логотипше кинош пуримо билетым ушештара. Шола велым икмыняр ий ондакысе гай киноплёнкым ужыда. Ошо, канде да йошкарге тўсан кум «окна» — тиде экран-влак, але нуным пытаргыш жапыште кумдан шарлыше 3D-очки денат таңастараш лиш. Кино идалык мучко Российысе изи олалаште киносетьым шараш тўналыт.

Кайыкым пукшыза!

Кажне теле тўналтыште ме ачам дене кормушкым ыштена. Тыге кайыкклан йўштў телым куштылгын илен лекташ полшена. Кайыкым мый тамлын сийлем (снимкыште). Нунылан пырчым, кинде пудыргым пуэм, пушенге укшыш коям сакалтем. Кормушкыш тўрлў кайык толеш: пўрткайык, киса, ўрщ, шиште. Окна гыч нунын куанен кочмыштым эскерем. Шулдыран йолташем-влак мыланем пеш кугу таум ойлат.

Никита ИВАНОВ, 4-ше класс. Волжский, Пўтъял.

Пырля весела

Людмила Алексеевна Киткаева шуко ий школышто тунуктен, кызыт — суленналме канышыште. Тудо шкетын ила. Ме, 4-ше классыште тунемше-влак, ковайлан вўдым пуртен пуэна, кўварым ўштына, кўмыж-совлам мушкына. Людмила Алексеевна мыланна чайым йўкта, тўрлў нерген мутланена. Ме тудлан мурым мурена, почеламутым сылнын ойлена, кушталтена. Людмила Алексеевна дене мыланна пеш келша.

Марина КОРОТКОВА. Шернур, Кукнур.

- ◆ Леве февраль йўштў шошым сўра.
- ◆ Январь мом йомдарен гын, февраль поген налеш.

Футболист лиям

Яра жапыште мый уремыште футболла модам. Мыланем «Түнямбал футбол» передача пеш келша, садлан тудым ончаш тыршем. Школым тунем пытарымеке, тале футболист лийнем.

Николай КРАСНОВ,
5-ше «В» класс.

Провой кундем, 2-шо номеран Красногорский школ.

Ура-а, го-о-ол!

Ўмбакем шыман ош лум йога,
А мардежше нерым чыгылта.
Йўштө кид-йолемым кормыжта.
Теле толмыж нерген шижтара.
Ий ўмбалне йўк-йўжан шокта,
Хоккей шайбе кўжкө чоңешта.
Йоча-влакше "Го-о-ол!" ман кычкырат,
Пуйто чемпионатыште шинчат.

Катя ФОМИНА.

Марий Турек, Сардайл.

Тазалык – поянлык

Мемнан тўн поянлык – тазалык.
Кўлеш тудым чотак аклаш,
Спорт дене кылым кучалын,
Кўлеш капкылнам шуараш.

Роман БЕРДИНСКИЙ.

***

Тазалык – эн шерге поянлык.
Огеш лий оксала налаш.
Тазалык – айдемын моторлык.
Огеш кўл туддене модаш.

Ксения ПРОКОПЬЕВА.

***

Мый моткочак йоратем
Телым ече ден(е) кошташ.
А кенежым йолташ ден
Паркыште йыр куржталаш!

Катя РЫБАКОВА,
5-ше «Б» класс.

2-шо номеран Шернур школ.

14 февральыште «Российын ечыгорныжо-2016» таңасымашыш лекса!

Каныш кечын ече дене
Ме эре мунчалтена.
Тыгерак тазалыкнам
Кум «йолташ» шуарена.

Диана СЕМЁНОВА.

Марий Турек, Арбор.

Тыршыман

У тунемме ий
тўналмеке, шка-
ланем кок тўн

Синквейн

Спорт

Кўлешан, пайдале.
Таңасена, кушкына, ямдылалтына.
Шкенам пенгыдемдена.
Тазалык.

Артём ЗАГАЙНОВ.

Советский, Ёрша.

1.Пытаргыш Телымсе
Клымсе Олимпиадым
Рэртарыме ола. 2.Чуяка
Ромече дене мод-
Омаш. 3. Ўстембал
Смодыш. 4.Туран
Влўйкалыше. 4
О5. Кышкыме
Рснаряд. 6.Тўшкан куржтал-
Амаш. 7.Изи шарикым
перкален модмаш.

Коля ТОЛЧИН.

Кужегер,
Ўштымбал.

1		Ч		
	2	Е		
	3	М		
	4	П		
	5	И		
6		О		
7		Н		

шонымашым шындышым: 2016 ийым сай отметке дене вашлияш; спорт дене кылым пенгыдырак кучаш. Ур-а-а! Шонымем шукталтын: кокымшо чырыкым «4»-ан ден «5»-лан пытарышым. Яндар южышто шуко жап лияш тыршем, куржталам, упражнениым ыштем. Ече дене коштам, курык гыч мунчалтем. 2016 ийыште у тургым – экзамен – вуча. Тудымат сайын кучаш шонем.

Елена ФЛЕГЕНТОВА.

Морко, Коркатово.

Илья, Денис, Кирилл да Игорь тўрлө секцийыш коштыт: куштылго атлетике, ече, теннис, футбол. Илья ечынат, теннисымат, футболымат ок йорате. Денис теннис дене ок мод, мечымат ок поктыл. Кирилл мече деч лўдеш. Рвезе-влак могай секцийыш коштыт, рашемде.

6-7 февральым Российыште Телымсе спортын кечыже семын увртарыме. Нуно Сочиште эртыше (2014) XXII Телымсе да Рио-де-Жанейрошто лийшаш (2016) XXXI Олимпиаде-влаклан пөлеклалтыт. 7 февральыште Йошкар-Оласе Ий полат да бассейнлашке, «Дружба» стадионыш яра пуртат.

Чавайн тукум улдына

Ушан ой *Йоча дене эн ончык шке шочмо йылме дене мутланыман.*
М.Шкетан.

Татарстан кундемыште илена гынат, ме марий улмына дене кугешнена. Марий йылмым пагалаш йоча-влакым изинек туныктена: занятийлаште марла ойласена, лудына, почеламутым каласкалена. Марий калык пайрем-влакым эртарена. Тиде тунемме ийыште кажне ешлан «Ямде лий» газетым налаш темлышна.

Марий Эл деч мундыррак илымылан көра, мыланна марла пособий-влакым муаш пеш йөсө. Тидын шотышто «Ямде лий» кугу польшым цуа. Вет кажне йоча шочмо йылмыж дене вожылде ойлышаш. Марий йылмына могай ныжыл!

«Буратино» йочасадын пашаенже-влак.
Татарстан, Муслим район, Марий Пöлер.

Могай ныжыл!

Шке титакан улыт

Кок агытан илен. Нуно шке коклаштышт эре вурседылыныт: ялым эрдене көлан кынеташ? Икана көлан ондак пырчим чўнгатш тўналме шотышто каргашаш пижыныт. Тиде жапыште чывешамыч шыдагым кочкын пытареныт.

Йоча-влак, те кузе шонеда, агытан-влак титакан улыт але уке?

Марий йылме нерген шонымашем

Шочмо марий йылмынан ончыкылыкшо – тачысе ўдыр-рвезе-влакын кидыштышт. Школышто ме марла мутланена. Шочмо йылмына деч огына вожыл. Мый марий йылмем дене моткоч кугешнем! Вет тудо ава гай поро, леве мардеж гай шыма, кажне мутшо чоным ырыкта. Кугу але изи ошкыллан илыш вийым шочмо йылме деч налына. Сандене марий йылмым аралаш еш, йоча-сад гычак тўналман. Изи йоча дене шукрык марла мутланет гын, ончыкыжым марий йылме пытыме шотышто йодыш ок лий.

Кристина ЭРГУБАЙКИНА.

Волжский, Кугу Порат.

Сылне лум

Эркын-эркын лум велеш, Ошын-ошын вел коеш. Мый уремыште эрдене Лумым келгымак ужнем.

Чодыра шыпак шога. Теле кече ай онча. Лум йолгалт вола, Кава кандын койылда.

Даша АЛЕКСАНДРОВА.
Морко, Коркатово.

Уроkyшто

Марий йылме урокым чот вучем. Уроkyшто тўшка дене пашам ыште-на, презентацийым ямдылена. Туныктышем пеш чот сай.

Даша КОШКИНА.

* * *

Мый Шўльбидўр ялыште илем. Школышто руш, англичан, марий йылме-влакым тунемына. Мыланем марий йылме келша. Уроkyшто марла чын ойлаш тунемына.

Максим БОРИСОВ.
Советский, Ронго.

Шочмо йылме ава гай

Мыйын шочмо йылмем – марий.

Марий калык эртыме корныштыжо шуко йөсым ужын. Но чыла сечен лектын, илен-толын, ушан да пагалыме калык лийын. Марий йылмына тўняште эн сылне, поян, ныжылге. Кеч-куш каена гынат, шочмо йылмынам мондышаш огынал. Тудым ава гаяк пагалышаш да аралышаш улдына.

Анатолий АМОСОВ.

Куженер, Шўдымарий.

Теле тольо, йүштө теле

Уремыште лум лумеш,
Шыман, эркин велалеш.
Мый издерым вик налам,
Шайра курыкыш куржам.
* * *

Теле тольо, йүштө теле,
Мардежат пеш чот лүшка.
Ош лумпырчым, күш
нөлталын,
Нангаен шуа умбак.
* * *

Коремнаже лум ден(е) темын,
Чашкерлашатат тич шынден.
Чодыраште, кож йымалне,
Ош меран шылын шинчен.
Мотор ош халатше дене
Айболитла вел коеш.
Савырнале да ончале.
Вурт! төршталтен кудалеш.

«Сылнымут сескем» лите-
ратур ушем (вуйлатыше –
А.А.САПАЕВ).

Волжский, Сотнур.

Теле омо

Волгыдо лум мландымбаке велеш.
Мику корно дене вашкен ошкылеш,
Йолжо йымалне кышт-кышт шоктыктен
Кайыш, пүртүсым ончен куанен.
Колеш тудо йүкым куэ-влак воктен,
Кө тыге тушто шога мутланен?
Пушенгым ончалын, моткочак өреш.
Могай күлдымаш! Мо шинчажлан коеш?
Ош куэ-влакше йүкын ойлат:
«Кушко тынар лум ора-влак йогат?
Вошт петырат мемнам, пызырат.
Вашке укшлана лум йымаке каят.
Икте лач пале - пургыж тылзе толеш.
Сандене тынар шуко лумжо велеш».
Куэрлаште йүклам колышт шоген,
Мику мөнгыжат каяш йөршын монден.
Ужеш: тўтыра эркин-эркин толеш.
Рвезе корно дене мөнгеш ошкылеш...
Кече таратыш шинчажым почаш.
Чыла тиде омо! Ончале окнаш -
Пушенге лумеш петырналтын шога,
Уремыште йоча-влак моткоч юарлат.
Писын ўмбакше вургемым чиен
Куржо уремыш Мику, йывыртең.

Вика МИХАЙЛОВА.

Морко, Кожлаер.

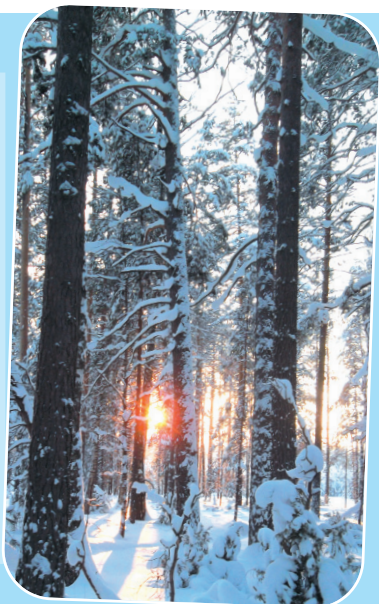
Игече йүштө, эр гыч кас
марте лум лумеш. Чодыраште
кож-влак ош вургемым чиен
шогалыныт. Пушенге рожыш-
то ур пўкшым нулта. Шордо
чодыра оролын шындыме
шинчалжым нулен коштеш. А
шужышо пире кочкашыже
мераным поктылеш.
Ялыште йоча-влак юарлат.
Кажне пөрт тўнык гыч шикш
лектеш. Мыланем теле эн
сылне.

Инесса КУДРЯШОВА,
5-ше класс.

Волжский, Кугу Корамас.

ЛИВАНОВАН фотожо.

Звенигово, Суслонгер.

Мыланем

теле поснак келша. Кава гыч
лумпырчын пөрдн волымыжым,
чинче гай тўсшым, чуриемым
шыман ниялтымыжым йөратем. Лум
ўмбач ошкылмо годым тудын
шырт-шорт манмыже уло чоным
куандара. А пургыжшо? Окна гыч ончен
шинчыдем годым юзо виян улмыжым ужам. Ояр
йүштө кастене шўдыр-влак чолгыжит, пуйто
икте-весышт дене кутырат, модыт, воштылыт, а Тылзе-
оза нуным чылаштым оролышыла коеш. Тораштак огыл
чодыра пушкыдо ош мамык шовыч дене леведалтын.
Мардежан годым гына ош мамыкшым почкалта.
Телымсе пүртүсын тўсшө ошо, яндар, волгыдо,
чоным куандарыше да кандарыше.

Виктория ПИДАЛИНА, 7-ше класс.

Шернур, Кукнур.

ВОТ ВЕТ, КУЗЕ ВЕТ

Марий йылме урок.
Туньктышо оила:
«Степанов, «куржаш»
мутым лица дене ваштал-
те». Йоча доска воктеке
лектеш.

- Мыланем вес мутым
пуыза, пожалуйста.

- Молан?
- Мый куржталаш ом йөрате.
- Тугеже «каш» глаголым вашталте.

Изиш лиймеке,
тунемше возы-
мым чарна.

- Степанов,
молан от
сере? Адак
мо лие?

- Каен-
каен ной-
ышым.

Марий йылме

Авам мыйым туньктале
Шочмо йылмым йөраташ.
Кутыраш лач марла веле,
Ўмыр мучко кугешнаш.

Александр МИХАЙЛОВ,
5-ше класс.

Морко, Шўргыял.

6 февраль – Саам калыкын кечыже

Йомак чондай

Йоча-влак курык гыч мунчалтен модыныт. Воктечышт маска эртен кая улмаш. Тудо йоча-влакым погалта да мешакышкыже пышта, вачышкыже сакалтен, чодыра покшелне верланыше мӱнгыжӱ тарвана. Ошкылеш-ошкылеш, трук палыдыме янлык кышам ужеш. Маска мешакшым лумышко шында да кыша почеш кая. А йоча-влаклан ойлен кода: «Нигушкат ида курж, мый вашке толам!» Ик рвезын кӱзыжӱ лийын. Тудо рожым шӱта, чыланат мешак гыч лектыт, но ик ӱдыр шке кумылын кодеш. Кузе туге? Маска толеш – нигӱ уке! А тыге гын ӱдыр вашештен кертеш. Мешак

неле лийже манын, пундашкыже лумыш, кӱм оптат, а ӱдырым мешак аныш шындат да кылдат. Шкешт маска кыша почеш шылын пытат. Маска пычкемышалтмеке веле толын шуэш. Йодеш:
– Чылан улыда мо?
– Улына! Улына!
Чылан! – ӱдыр вашешта.

Маска мешакым вачышкыже пышта да мӱнгыжӱ толын пура. Ватыжлан ойла:
– Вашкерак под йымаке тулым ылыжте! Шылым шолтена! – шкеже пӱртвуйышко кӱза, тӱннык гыч мешакыште мо улмым ястара. Эн ондак ӱдыр камвозеш, вигак подышко пурен возеш, но тшуч тыманмеш тӱрштен лектеш. Кугу кӱ моклака пӱрдын вола да под пундашым

Саам-влак финн-угор тукумыш пурат. Норвегийыште, Швейцарийыште, Финляндийыште, Российыште (Кольский полуостров) илат.

Маска ден ӱдыр

шӱта. Йоген лекше вӱд тулым йорта. Маскан ватыже кычкыра:
– Тый молан шойыштынат?! Кызытак ӱдырым ача-аваж дек нангай! Эрдене маска тыгак ышта. «Титакан улам», – вуйжым сакен каласа. Но ӱдырын ачаж ден аваже маскан шӱйышкыжӱ кандыра гыч ыштыме онгым чиктат, куэшке сакалташ нангаят. Маска шортын колта, шинчавӱдшӱ пурсашке савырна. Ача-ава нуным погаш пижыт, а маска кудал колта.
В.КУГОРНО ямдылен.

Сӱретласе руш йомак-влакын лӱмыштым каласыза.

2015 ий 28 ноябрьысе газетыште увертарыме
“Ямде лий дене пырля”
 фотоконкурс

Шуко сайже
 таче шарналтеш,
 Моктеммут возеш шүмеш.
 Пеледалт, түзлане, газетна!
 Шочмо кечет ден(е) саламлена!

Лиана БУТЕНИНА.
 МарГУ, 1-ше курс.

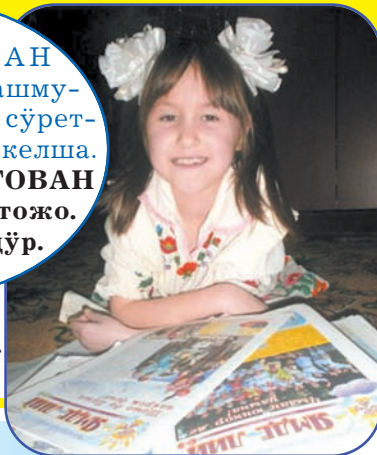

“Ямде лий” газетем -
 Йораталме йолташем.
 Кажне шуматкечын тыйым
 Куанен вучем!
Сергей ИВАНОВ, 4 ияш.
 Волжский, Ёлыл Азъял.

“Ямде
 лийым”
 лудына,
 Шочмо элым
 йораташ
 Ямде лийын
 кушкына!!!
Лиза МАТВЕЕВА.
 Волжский, Карай.

Наташа
СЕРГЕЕВАЛАН
 кроссвордлан вашмут-
 тым кычалаш да сүрет-
 влакым чиялташ келша.
Алёна ЯШМЕТОВАН
 фотожо.
Морко, Шордүр.

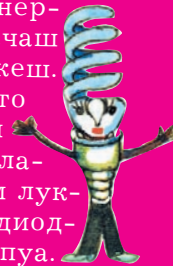
Тук-тук-тук!

Садыштына кок кормушко
 кеча. Тушко кажне кечын
 кочкышым оптена, коям
 сакена. Изи «столовыйыш»
 пёрткайык, киса-влак
 толыт. Южгунам мотор
 шиште (фотошто) уна
 лийын кая. Нунын юарлен
 кочмыштым ончен, мый-
 ынат кумылем нёлталтеш.
Дима ОГУРЦОВ,
 2-шо класс.
 Волжский, Сотнур.

Тулым аныкле!

Светодиодный дене
 тагастарымаште тыглай
 лампычке энер-
 гийым куд пачаш
 шукрыак кочкеш.
 Молан? Тошто
 лампычкын
 энергийже утла-
 ракше шокшым лук-
 теш, а светодиод-
 ный волгыдым пуа.

**Мастар
 кид**

**Идалыкым
 виктара**

Эрвел календарь почеш у ий –
 Маймылын идалыкше. Садлан икте-весе-
 лан тыгай сувенирым пöлеклат. Мастар
 кидан-влак шке ямдылат. Теве
 мемнан йочасад груп-
 пыштына кок Артёмын
 авашт крючок дене
 тыгай мотор май-
 мылым пидыныт
 (снимкыште).

**Инна
 АЛЕКСЕЕВА.**
 Морко, 1-ше номе-
 ран йочасад.

**Мороженныйым
 ыштена**

**Кўлыт: 1 муно, 2 кугу совла
 сакырложаш, 1 стакан шöр,
 узишак ваниль.**

Муным, сакырложашым да
 ванильым шон налмеш лугыза.
 Тушко шöрым опталза. Изи
 тулыш шындыза, шолаш пуртыза, вен-
 чик дене эре лугыза. Лапка кўмыжыш
 опталза. Йўкшыме кыже, 4 шагатлан
 холодильникыш шындыза. Коклан-
 коклан, иктаж кум-ныл гана, лугалташ
 кўлеш.

Индекс
 Роспечать - 52713, МАП - 78574.
 Тираж 1150 экз. Заказ 306.
 Формат – А-4-8.
 Директор-түн редактор
Л.В.СЕМЕНОВА.
 E-mail: yamde_lii@mari-el.ru,
 yamde_lii@mail.ru
 Сайтын адресше: yamde-lii.ru,
 Тел. 45-25-49(факс);
 45-22-82.

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК:
 Марий Эл Республикы-
 се культур, печать да на-
 циональность паша шо-
 тышто министерстве, “Ям-
 де лий” газет” кугыжаныш
 унитарный казенный
 предприятий.

Газетым Массовый коммуникаций
 сферыште да культур наследийым ара-
 лымаште законодательством шуктен шо-
 гымым эскерыше Федеральный службын
 Приволжский федеральный округысо уп-
 равленийыштыже регистрироватлыме.
 Номер – ПИ №ФС 18-1999,
 2005 ий 10 февральыште
 пуымо.

Печатьыш пуымо жап – 14-00,
 фактически – 13-00.
 Ак – кутырен келшыме
 почеш.

Авторын да редакцийын шо-
 нымашыш түрлө лийын кер-
 тыт. Серыш-влак мөнгеш огыт
 колталт.

Газетым редакцийыште погымо да верстатлыме, «СТРИНГ» ИПФ ООО-што ямде
 оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424006, Йошкар-Ола,
 Строитель урем, 95.

Редакцийын да издательнын
 адресше: 424006, Йошкар-Ола,
 СССР Вооружённый Вийын 70-ше
 идалыкше урем, 20.

Лум лумеш, поран үштеш,
Йүштө Кочайна
коштеш.
Чиен чапле
ош узгам,
Теле – мыланна куан.
«Чоткар тукум»
литератур ушем.
Волжский, Кугу
Корамас.

Имне огыл гын, пий

Мемнан
Гризли лүман пийна
уло. Тудо сай йолташ.
Пийна шүч гай шем пунан,
ушан шинчан. Гризли
йолыштымаште шога. Ача-
авам дене пырля кажне
каныш кечын мучыштарена да уре-
мыш модаш луктына. Ачам Гризлим
мыйын снегоходыш-
кем кычка. Тыге
ш о т л е н , тудо мыйым шуп-
п и ж е р г ы н шын кудалыш-
мужыржым му да теш (снимкыш-
икгай тўсыш те). Гризли мот-
чиялте. коч виан, писын
кудалеш. Мардеж
веле шүшкен кодеш!

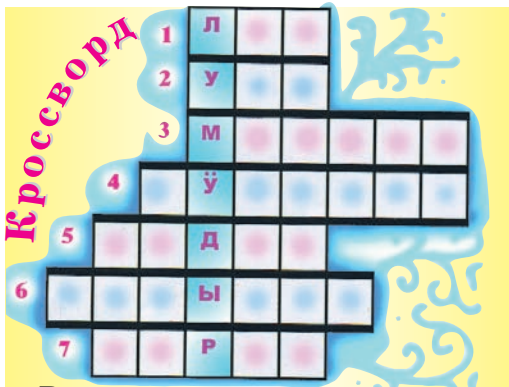
Ваня ГОРОХОВ.

Советский, Кельмаксола.

Шар-вакын оза-
шттым му.

Валерия
ТОПОРОВА ямдылен.
2-шо номеран
Советский школ.

Кроссворд

Рушла

гыч марлаш кусаре:
снег, ветка, ветер, пряник,
звезда, пирожок, горка.

Диана ХАЛТУРИНА.

Советский, Өрша.

«Австралий –
эн кугу мате-
рик» манме чын
мо?

Кагазым эн ончыч
Японийыште ыштен
луктыныт мо?

Руш йылмыште 10 глас-
ный йүк уло. Тиде чын мо?

Йошкар ден ужар чиям
пырля вараш гын,
могай түс лектеш?

Лу ойыртемым му.

ТУШТО
Кө йүштө телым
шужышо да осал
коштеш?

**Кенежым да телым
ик тўсан шога.**

Телым па-
сушто кия,
шошым энерыш
вашка.

Аня ДМИТРИЕВА,
5-ше класс.

Морко, Энерсола.